

TILVÆKST Salgsafgrøder, nr. 5, 5. april 2018

Indhold

- **MARK**
- Aktuelt i marken
- Skadedyr i vinterraps
- Bor til vinterraps
- Vækstregulering af vintersæd
- **REGLER OG TILSKUD**
- Kravet om flere afgrødekategorier lempes

MARK

Aktuelt i marken

Af planterådgiver Marie Uth

Det ser ud til, at det kolde vejr er ved at give slip, og der er stigende temperaturer i udsigt. Der er allerede vækst i afgrøderne, og der er flere aktuelle opgaver i marken i den næste uges tid.

Billede 1 Vinterbyg sået midt september. Der er lange, hvide rødder og godt gang i væksten under jorden (Foto: Marie Uth, SAGRO).

Ukrudtsbekæmpelse i korn

Hvor du planlægger at fortage en tidlig ukrudtsbekæmpelse med Cossack OD, kan denne passende udføres i løbet af den kommende uge eller to. På dette tidspunkt er det stadig muligt at iblande DFF, som kun er godkendt til st. 28.

Hvis du vælger en strategi med en tidlig ukrudtsbekæmpelse kort efter vækststart, bliver det formentlig nødvendig med en opfølgning senere mod forårspremspiret ukrudt. Derfor er dette primært relevant på marker, der er ubehandlede fra efteråret. På en række marker kan ukrudtsbekæmpelsen udskydes til sidst i april, hvorved behovet for opfølgning kun er relevant ved sent fremspiret ukrudt som f.eks. snerlepileurt.

Læs mere om tidlig bekæmpelse af ukrudt i **TILVÆKST Salgsafgrøder nr. 3**.

I hvede, hvor du ønsker at vækstregulere med en splitbehandling, eller ønsker at stråsikre en lille smule, kan der blandes lidt vækstreguleringsmiddel i Cossack-blandingen. Vi har gode erfaringer med at blande Cossack med 0,5 l/ha Cycocel i hvede. Det anbefales ikke i rug, og Cycocel er ikke godkendt i vinterbyg. Du kan også blande med 0,25 l/ha Medax Top fra st. 30. Pas på med at blande for mange forskellige midler sammen. Hvor der er et stort ukrudtstryk, bør bekæmpelse af ukrudtet prioriteres højest.

Mangan til korn

Det er fortsat vigtigt at sikre forsyningen af mangan. Når du kan se symptomer på manganmangel, er der allerede sket skade. Se midler og doseringer i **TILVÆKST Salgsafgrøder nr. 2**.

Tid til kamillebekæmpelse i raps

Hvor der er behov for bekæmpelse af kamiller, er der en god mulighed de kommende dage. Der er udsigt til to-cifrede temperaturer fra lørdag og 4-5 dage frem. Det lune vejr bør også sætte så meget gang i væksten, at vi ser den endelige effekt af efterårets Belkar-sprøjtninger.

Hvis du planlægger at bekæmpe kamiller med Galera, er det nu behandlingen skal udføres. Galera kan skade afgrøden, hvis knopperne sidder frit fremme og rammes af midlet.

Hvis vejrsigten holder, bør der også være god effekt af en Matrigon-sprøjtning i weekenden eller først på ugen. Benyt muligheden, hvor der er stor forekomst af kamiller. Hvor der er behandlet med 0,4-0,5 l/ha Belkar i efteråret, er det en god idé at vente lidt. Forhåbentlig går de fleste kamiller til.

Læs mere i **TILVÆKST Salgsafgrøder nr. 1**.

Billede 2 Raps sået ca. 10. august. Når man skubber dækbladene til siden, er knopperne tydelige. Der går ikke mange dage, før rapsen når stadie 50, hvor Galera ikke længere er godkendt (Foto: Marie Uth, SAGRO).

Skadedyr i vinterraps

Af planterådgiver Marie Uth

Endnu er det for koldt for glimmerbøsser, men måske begynder de at røre på sig inden længe, når temperaturen stiger. Glimmerbøsserne kommer frem fra deres vinterhi i hegn o.lign. ved ca. 9 °C, mens kortere flyvetime kræver 12-13 °C, og længere flyvetime kræver ca. 15 °C.

Glimmerbøsserne gør størst skade i det helt tidlige knopstadiet, hvor løvbladene endnu dækker knopperne. De vejledende bekæmpelsestærskler er:

- I det tidlige knopstadiet: 8 glimmerbøsser pr. plante.
- I det sene knopstadiet: 10 glimmerbøsser pr. plante.

Billede 3 Rapsplante med glimmerbøsser og skulpesnudebiller i foråret 2015 (Foto: Marie Uth, SAGRO).

Løsningsforslag

Relevante midler til bekæmpelse af glimmerbøsser fremgår af tabel 1. Der er kun fire aktuelle midler, da der er udviklet resistens mod de øvrige godkendte midler, og de fire midler er jævnbyrdige. For at forsinke resistensudvikling hos skulpesnudebiller mod pyrethroider ønskes Biscaya anvendt mod skulpesnudebiller. Da Biscaya kun må anvendes én gang pr. vækstsæson, anbefales de øvrige tre midler derfor anvendt mod glimmerbøsser.

Tabel 1 Løsningsforslag til bekæmpelse af glimmerbøsser i vinterraps.

Middel	Anbefalet dosis (l pr. ha)	Vejl. pris (kr. pr. ha)	Maks. antal behandlinger pr. ha	Bemærkninger
Avaunt	0,17	143-162	1	Senest st. 59 (første gule kronblade synlige). Bimærke.
Biscaya OD 240	0,2-0,3	93-140	1	Kan med fordel "gemmes" til skulpesnudebiller.
Mavrik Vita	0,2	122	2	
Plenum 50 WG	0,1-15	76-114	1	Senest st. 59 (første gule kronblade synlige).

Bor til vinterraps

Der er normalt ikke behov for at tilføje ekstra bor til vinterraps, men der kan i enkelte tilfælde være behov for at supplere med bor. Behovet er størst på sandjord med reaktionstal over 6,5. Tør jord øger også risikoen for bormangel. I landsforsøg har det været svært at vise merudbytter for bortilførsel.

Bor tilføres i foråret i perioder med kraftig vækst. Ved forebyggelse af bormangel i vinterraps kan f.eks. tildeles 2-3 l/ha BioBor 150 eller YaraVita Bortrac 150, eller 3-4 kg/ha Solubor. Bor-midlerne kan blandes med skadedyrsmidlerne Avaunt, Biscaya og Plenum. Galera og Matrigon kan blandes med visse Bor-produkter, men Solubor kan ikke blandes

med disse.

Vækstregulering af vintersæd

Af planterådgiver Marie Uth

Inden længe er det tid til de tidligste vækstreguleringer i vintersæd. Behovet for vækstregulering er begrænset i år, hvor væksten er hæmmet af sen såning, våd og kold vinter samt et sent forår, hvor væksten først er ved at komme i gang i denne uge. Situationen var helt anderledes sidste år, hvor afgrøderne var meget kraftige på nuværende tidspunkt, og hvor vi også endte med at se lejesæd mange steder.

Husk på, at vækstregulering nemt kan koste udbytte. Ofte ser vi et udbyttetab på et eller to tønder korn, men vi ser også skader med et udbyttetab på 10 hkg. Omvendt er der en stor værdi i at undgå høstbesvær som følge af lejesæd. Overvej derfor nøje, om vækstregulering er relevant i dine marker.

Billede 4 Høst af landsforsøg med vækstregulering af rug ved Starup i 2017. Begge de viste parceller er vækstregulerede (Foto: Kresten Junker, SAGRO).

Risiko for lejesæd

Når du skal vurdere behovet for lejesæd, kan du tage udgangspunkt i følgende liste over faktorer, der øger risikoen for lejesæd:

- Tidlig såning
- Høj udsædsmængde
- Blødstrået sort
- Høj kvælstofmængde og tidlig gødskning
- Kraftig afgrøde

Rug er den kornart, hvor vi ser størst forekomst af lejesæd. I hybridvinterbyg er der også ofte behov for vækstregulering. I vinterhvede ser vi især problemer med lejesæd på lerjorde.

Løsningsforslag til vækstregulering

Behandlingstidspunktet fastlægges ud fra midlets godkendelse og vejr- og vækstforhold. Vækstregulering virker kun, når det er vækst i afgrøden på behandlingstidspunktet og nogle dage frem. Jo kraftigere vækst, des kraftigere effekt af vækstreguleringen. Afgrøden må ikke være stresset af f.eks. nattefrost, tørke eller høj sol, da det kan føre til afgrødeskade.

Du kan stile efter af lave én velplaceret behandling, eller du kan vælge at lave en split-behandling, hvor du starter ud med en mindre dosering i st. 30-32 og følger op ved behov omkring st. 37-39. Se løsningsforslag i tabel 2. I tabellen er

midlerne vist enkeltvis, men midlerne kan kombineres på forskellig vis.

Tabel 2 Løsningsforslag til vækstregulering i vintersæd. Midlerne kan også blandes og/eller deles op i en split-sprøjtning. Se forslag i teksten.

Løsning	Middel	Afgrøde	Dosering (l/ha)	Anbefalet vækststadi	Vejl. pris (kr. pr. ha)	Bemærkninger
1	Cycocel 750	Rug	1-1,5	25-32	124-186	Maks. 1 gang pr. sæson.
		Vinterhvede	0,6-1,2	25-32	74-149	
2	Moddus M	Rug	0,4-0,5	30-39	146-183	
		Vinterbyg Vinterhvede	0,3-0,4	30-39	110-146	
3	Medax Top	Rug Vinterbyg Vinterhvede	0,5-0,75	30-39	98-146	
4	Cerone	Rug Vinterbyg	0,5	33-39	123	Risiko for skader ved høje temperaturer. Maks. 1 gang pr. sæson.

Forhold, der taler for at foretage vækstregulering som split-behandling:

- En split-behandling med reduceret dosis er relativ skånsom
- Der er større chance for at opnå tilfredsstillende effekt af vækstreguleringen
- Ved tvivl om behov for vækstregulering, kan startes op med en lav dosis og følges op ved behov
- Den første behandling kan kombineres med ukrudtsmiddel afhængig af middelvalg

Tabel 3 Oversigt over anvendte vækstreguleringsmidlers godkendelse.

Middel	Maks. dosis (l/ha)	Godkendte vækststadier	Afstandskrav til vandmiljø	Afstandskrav til §3-områder
Cerone	1	33-49	-	-
Cycocel	1,5	25-32	2	-
Medax Top	1,5	30-39	-	-
Moddus M	0,4 (i vinterhvede) 0,6 (i rug og vinterbyg)	30-39	2	-

REGLER OG TILSKUD

Kravet om flere afgrødekategorier lempes

Landbrugsstyrelsen har i sidste uge meddelt, at kravet om flere afgrødekategorier lempes på grund af regnfuldt efterår. Det er resultatet af en særordning, som EU-kommissionen har indført i en række lande. Du er omfattet af det lempede krav, hvis du som følge af det våde efterår har etableret mindre end 30 % af det planlagte areal med vintersæd. Dog skal din bedrift højst være 150 ha, for at du er omfattet af lempelsen.

Lempelsen medfører, at bedrifter mellem 10 og 30 ha kan nøjes med en afgrødekategori, og bedrifter mellem 30 og 150 ha kan nøjes med 2 afgrødekategorier.

Hvis du ønsker at benytte dig af lempelsen, skal det meddeles i fællesskemaet senest på ændringsfristen den 15. maj. Landbrugsstyrelsen tager stilling til i sagsbehandlingen, om du kan opnå lempet krav til afgrødevariation.

Læs mere www.lbst.dk